

RAPORT asupra activității Societății de Științe Matematice din România în perioada 14 decembrie 2003 - 25 ianuarie 2008

CONFERINȚA NAȚIONALĂ A S.S.M.R.

26 ianuarie 2008

RAPORT

*asupra activității Societății de Științe Matematice din România
în perioada 14 decembrie 2003 - 25 ianuarie 2008*

Scopurile Conferinței Naționale a SSMR de astăzi sunt: analiza activității *Societății*, a organismelor sale de conducere, pe o perioadă de patru ani, stabilirea direcțiilor de acțiune a acestora pentru anii următori, precum și alegerea noului Consiliu al SSMR, organism colectiv de conducere. În demersul nostru de a prezenta o cât mai completă și corectă informare au fost utilizate, cu preponderență, rapoartele de activități ale filialelor, dar și informații ale membrilor Biroului despre unele activități desfășurate în teritoriu.

I. În perioada la care ne referim, activitatea SSMR s-a desfășurat pe baza planurilor anuale de activități, aprobate în ședințele Consiliului. Menționăm că aceste ședințe s-au desfășurat, de regulă, la începutul fiecărui an și tot atunci au fost prezentate și aprobate proiectele de buget pentru anul în curs. Evidențiem, în acest context, activitatea deosebită a doamnei Toma Silvia, expertul nostru contabil, care, cu competență și operativitate, a urmărit executia bugetară, a întocmit rapoartele anuale de gestiune, a fundamentat raportul comisiei de cenzori.

În această perioadă, la 5 februarie 2005, a avut loc Conferința Națională extraordinară a SSMR, care a aprobat modificări ale Statutului ce au vizat, în principal, punerea de acord a acestuia cu prevederile Ordonanței 26/2000 a Guvernului României și înființarea a 53 filiale ale Societății pe tot cuprinsul țării. Hotărârile Conferinței au fost autentificate de către Tribunalul Sectorului 1, București, legalizate la notariat și difuzate fiecărei filiale, pentru a permite înscrierea acestora în Registrul Persoanelor Juridice. Dobândirea personalității juridice da dreptul filialelor să folosească în nume propriu mijloacele financiare obținute din sponsorizări, cotizații, activități economice, etc. Până în prezent, doar 12 filiale au încheiat acest demers.

II. Una dintre principalele preocupări a SSMR, cuprinsă în toate Planurile anuale de activități, a fost asigurarea editării și distribuției publicațiilor *Societății*, activitate care s-a desfășurat la cote de exigență și responsabilitate înegale.

Un adevărat reviriment a cunoscut *Bulletin Mathématique...*, singura noastră publicație care asigură schimburi regulate cu străinătatea. Prin efortul colectivului

redactional (Ioan Tomescu, Doru Stefanescu, Catalin Gherghe) s-a asigurat ridicarea nivelului calitativ al revistei, aparitia acesteia la timp, precum si o corespunzatoare prezentare grafica. Schimburile cu partenerii straini asigura imbogatirea bibliotecii de periodice a SSMR cu reviste valoroase din strainatate, unele unicat in Romania. Din pacate insa, aceasta biblioteca nu este valorificata in niciun fel, *Societatea* neavand un spatiu corespunzator si nici personal de intretinere.

Revista *Gazeta Matematica, Seria A* este tiparita la zi, cu tendinta de crestere a audientei in randurile profesorilor, tirajul ajungand la 700 de exemplare pe numar. Preocuparile redactorului sef Dan Radu si, mai nou, ale redactorului Radu Miculescu, de a selecta si prelucra, cu discernamant, materialele existente au fost incununatede succes.

Revista *Gazeta Matematica, Seria B*, principala publicatie a *Societatii*, cea care asigura resursele financiare ale acesteia, a avut in aceasta perioada o evolutie descendenta din punct de vedere al tirajului, acesta ajungand, in prezent, la 5500 exemplare pe luna.

Desigur, nu avem in vedere tirajele "istorice" din anii '70, dar consideram *normal* un tiraj de 8000 – 10000 exemplare. Cauzele acestei deprecieri sunt multiple. Lasand la o parte tranzitia prelungita pe care o strabatem, insotita de fenomene de criza in aproape toate domeniile, trebuie sa semnalam deficientele din "ograda proprie". Avem in vedere activitatea manageriala necorespunzatoare, in special privind distributia revistei in teritoriu si recuperarea banilor pentru intreaga cantitate distribuita.. Au existat cazuri cand distribuitorii au solicitat lunar un numar mare de reviste pe care nu l-au putut vinde, ajungandu-se, dupa un an de zile, la acumularea unor deficite insemnate. Distributia revistei prin chioscuri s-a dovedit pagubasa, modalitatea viabila pentru *Societate*, din acest punct de vedere, ramanand abonamentul. Or, numarul de abonamente anuale nu depaseste 1500. Facem apel la toti membrii SSMR sa implineasca cerinta art.8 lit.b din Statut, unde se stipuleaza ca membrii au indatorirea "...sa sustina material *Societatea prin plata unor cotizatii anuale si prin abonarea la cel putin una dintre publicatiile sale*". O alta cauza care a contribuit la diminuarea tirajului o reprezinta sincopele inregistrate la editarea revistei. In toata aceasta perioada numerele, in special cele din vara, au fost editate si expediate cu intarziere, producand perturbatii in teritoriu, unde distribuitorii ajungeau sa primeasca 2-3 numere deodata. Situatiia se reglementa, de regula, catre sfarsitul anului. In prezent se constata o oarecare intarziere, numarul 12/2007 aparand in 15 ianuarie 2008.

S-a realizat, incepand cu anul 2005, dezideratul de a publica in *Gazeta* solutiile la toate problemele propuse. Astfel, elevii gasesc nu numai ajutoare pentru completarea unor omisiuni de rezolvare, dar si modele de exprimare in scris, de redactare corecta si argumentata a solutiei unei probleme.

In acesti ani a continuat sa apara revista anuala *Romanian Mathematical Competition* (RMC), o parte din tiraj fiind distribuit gratuit tuturor delegatiilor participante la Olimpiadele Internationale de Matematica.

Dupa fiecare olimpiada nationala a fost editat *Suplimentul Gazetei Matematice*, cu problemele - enunturi si rezolvari - propuse la etapele judetean si nationala ale concursului. Bine primit de catre participanti, acesta a fost distribuit gratuit tuturor

elevilor distinsi cu *Diploma si Medalia Societatii*, precum si membrilor Comisiei centrale.

In colectia *Biblioteca SSMR* au fost tiparite volumele: *Combinatorica si teoria grafurilor* de Dragos Radu Popescu (2005), *Radacinile unitatii* de Marcel Tena (2006), si *Geometria elementelor remarcabile* de C. Mihalescu (2007), ultimul sub ingrijirea domnului Dan Branzei.

De asemenea, a fost incheiat un "agreement" intre *School of Mathematical Sciences* din Lahore, Pakistan si SSMR pentru editarea in comun a unei reviste de matematici elementare. Pana in prezent nu a aparut nici un numar.

III. Activitati ale SSMR in afara granitelor tarii au fost putine. Mentionam totusi, ca deosebita, prezentarea nationala a Romaniei facuta la ICM – 10 de catre un colectiv format din cinci persoane, condus de domnul Vasile Berinde. *Societatea* a asigurat deplasarea a doi dintre delegati.

SSMR este membru al Societatii Europene de Matematica (EMS) si membru fondator al Societatii Matematice din Europa de Sud-Est (MASSEE), si- a platit cotizatia catre aceste asociatii si a participat la sedintele cu caracter organizatoric. La alte activitati ale acestor societati am avut putini reprezentanti, de regula cei care si-au gasit singuri resurse banesti pentru deplasare si cazare. Astfel, in luna mai 2006, la sedinta biroului MASSEE au participat domnii Dorin Popescu si Mircea Becheanu. Aici s-au pus bazele Olimpiadei balcanice studentesti SEEMOS, care a debutat in anul 2007 in Cipru. Romania a avut reprezentanti din centrele universitare Bucuresti, Cluj-Napoca si Iasi. Ar fi extrem de util ca SSMR, una din cele mai vechi societati stiintifice din aceasta parte a Europei – si nu numai - sa organizeze in Romania o reuniune a Biroului MASSEE sau de ce nu?- un congres al matematicienilor din Balcani.

De asemenea, in luna iulie 2006, a avut loc la Torino reuniunea Consiliului EMS, la care au participat domnii Vasile Berinde si Dorin Popescu. Au avut loc alegeri, noul presedinte al EMS fiind Ari Laptev si s-a stabilit ca al 5-lea Congres European de Matematica sa aiba loc la Amsterdam, in perioada 14-18 iulie 2008.

IV. Sunt cunoscute demersurile noastre mai vechi de a modifica actualul regulament al concursurilor scolare, in special cel al olimpiadei de matematica, in sensul redobandirii, pentru SSMR, a statutului de co-organizator al acestor manifestari, cu atat mai mult cu cat aceasta este membru fondator al concursurilor de matematica. Din pacate, o nejustificata si de neinteles inertie a ministerului de resort(MEC) a facut ca aceste demersuri sa nu se imlineasca. Cu toate acestea, la etapa finala a olimpiadei noi acordam *Diploma si Medalia SSMR* unui numar mare de elevi, la fel cum se procedea la OIM, distinctii intrate deja in traditia concursului. Dorim sa incurajam activitatea creatorilor de probleme originale, sa pastram traditia dobandita de-a lungul anilor, sa facem din olimpiada un concurs prietenos, cu valoare educative ridicata pentru un numar cat mai mare de elevi.

Un loc aparte, prin modul deosebit de organizare si desfasurare, il ocupa Concursul *Gazetei Matematice* (fostul Concurs Anual al Rezolvitorilor). Participantii – aproximativ

40-45 elevi in fiecare an – au fost selectionati in ordina descrescanda a punctajelor obtinute ca rezolvitori ai problemelor din *Gazeta* (punctajul maxim a fost cuprins intre 3500 si 4800 puncte). Concursul se desfasoara de mai multi ani la Pitesti,cu sprijinul deosebit al filialei SSMR din localitate (presedinte ,domnul Paul Radovici-Marculescu),,din comisia de organizare facand parte domnii: Dan Branzei, Liviu Parsan ,Marcel Tena, Mircea Trifu. Concursul a fost susținut cu bani de la buget, iar Filiala Pitești a asigurat, din sponsorizări, premiarea câștigătorilor.

Pe lângă aceste concursuri, în țară se desfășoară anual o multitudine de alte manifestări de acest fel, numărul lor crescând de la an la an. Unele au deja o bogată tradiție, altele sunt pe cale să o obțină. Cele mai multe au caracter interjudețean, iar unele sunt prinse în calendarul competițional al M.Ed.C. Menționăm aici, fără pretenția de a le fi epuizat, concursurile:: „Adolf Haimovici”, „A. Myller” (Iași), „Gheorghe Lazăr ” (Sibiu)”, „Gheorghe Țițeica”, „Ion Ciolac”, „Gh. Dumitrescu” (Dolj), „Grigore Moisil”, „Matematica, de drag” (Bistrița), „Gh. Vrânceanu” (Bacău), „Laurențiu Duican” (Brașov), „Gh. Mihoc” (Slatina), „Gheorghe Păun”, „Școala cu Ceas”, (Vâlcea), „Filofteia Preda” (Dragasani), „Elena Bădilă” (Giurgiu), „Marian Țarină” și „Dumitru Țigănetea” (Cluj), „Ioan Radu”, „Petkes Grigore” (Satu Mare), „Cristian Calude” (Galați), „Stroe Belloescu” , „Radu Miron” (Vaslui), „Speranțe râmnicene” (Râmnicu Sărat), „Viitorii matematicieni”, „Al.Cojocar” (Roman), „Speranțe” (Comănești), „Ion Barbu” , „Simion Sorin” (Argeș), „Al. Papiu Ilarian” (Tg. Mureș), „Ion Barbu – Dan Barbilian” (Călărași), „Sigma”, „Prietenii lui Pitagora” (Maramureș). „Unirea”(Vrancea), „Nicolae Coculescu” (Olt), „Dimitrie Pompeiu” (Botosani), „Petre Sergescu ”(Mehedinti). Ne cerem scuze pentru numeroasele omisiuni. *Gazeta Matematica* a publicat, in limita spatiului disponibil, subiectele la majoritatea dintre aceste concursuri.

Menționăm și concursul de matematică pentru studenți „Traian Lalescu”, care s-a desfășurat cu intermitențe,avand mai mult caracter zonal.. În anul 2008 se va desfășura la Cluj, pe data de 5 aprilie.

Au apărut, din păcate, și manifestări care, sub o colorată haină comercială și în schimbul unor sume de bani (numite „taxe de concurs”), „testează” cunoștințele elevilor „dezvoltă gândirea logică și inventivitatea” etc. Ne abținem de la comentarii.

V. Conferințele Anuale ale Societății – manifestări științifico-metodice de prestigiu– au ajuns la a 11-a ediție. Ele s-au desfășurat la Ploiești (2004), Lugoj (2005), București (2006, 2007), ultima, workshop on mathematical education, fiind Conferință satelit pe lângă cel de al 6-lea Congres al Matematicienilor Români din 14-18 iulie 2007. A apărut un excelent volum al Conferinței de la Lugoj, in ingrijirea unui colectiv condus de domnul Mihai Megan și este pregătit pentru tipar volumul București 2006. De remarcat,insa, slaba prezență a profesorilor din învățământul preuniversitar la această manifestare.

În acest an, Conferința Anuală va avea loc la Bacău, în luna octombrie.

În acest context, menționăm și alte manifestări științifice la care S.S.M.R. a colaborat: Școala Națională de Algebră (Constanța 2006), Școala de Criptografie și

Criptologie (Vatra Dornei, 2006), Didactica Matematicii (2004, 2005, 2006, 2007), Conferința PAMM (Arad, 2007, în colaborare cu Universitatea din Budapesta), Conferința de Analiză Matematică și aplicații (Craiova, 2005), Conferința Internațională de Algebra Comutativă (Busteni, 2007), Școala de Vară de Geometrie Algebrică (Mehedinti, în colaborare cu IMAR), Simpozionul „Matematica, prezent și viitor” (Bistrița-Poiana Negri, 2007), precum și conferințele și simpozioanele metodico-științifice ale profesorilor de matematică din Brașov, Prahova (Sinaia), Rm. Sărat, Vaslui, Roman, București, Maramureș, Sibiu, Bistrița.

În perioada 29-30 iulie 2006 a avut loc la Tg. Mureș, al 7-lea Congres al Tinerilor Matematicieni. Din comitetul științific au făcut parte profesori de la universități din Bulgaria, Cipru, Finlanda, Germania, Rusia și România. Din partea SSMR au participat domnii Dorin Popescu și Mircea Trifu.

De la noi din țară au susținut lucrări 11 elevi din județele Mureș, Dâmbovița, Cluj, Satu-Mare, Sibiu. Această prestigioasă manifestare se desfășoară la recomandarea Comitetului Executiv la EMS și a fost organizată până acum în țări ca Franța, Germania, Ungaria, Suedia, Rusia.

VI. În luna august a fiecărui an S.S.M.R. a organizat la Bușteni *Școala de vară*, pentru profesorii de matematică, la care dl. Dan Radu și-a adus o contribuție deosebită. Au prezentat expuneri domnii Mircea Bechenu, Radu Miculescu, Constantin Popovici, Dragoș Popescu, Doru Ștefănescu, Ioan Tomescu (Univ. din București), Adrian Albu (Univ. de Vest din Timișoara), Dorel Duca (Univ. din Cluj-Napoca), Miron Oprea (Univ. de Petrol și Gaze, Ploiești), Cristinel Mortici și Andrei Vernescu (Univ. Valahia, Târgoviște). Din păcate, participanții nu au beneficiat de certificate de perfecționare, ci numai de certificate de participare.

VII. La recomandarea UNESCO, anul 2006 a fost declarat *Anul Grigore Moisil*. Centenarul nașterii marelui matematician român, pionier al informaticii la noi, a fost marcat prin deosebite manifestări omagiale, care au început cu cea din Amfiteatrul Simion Stoilow al Universității din București din 10 ianuarie 2006, organizată de SSMR, în colaborare cu Facultatea de Matematică și Informatică. În aceeași zi, la Urziceni, în fața liceului care-i poartă numele, a fost dezvelit un bust din bronz al savantului. Manifestările dedicate acestei aniversări au continuat de-a lungul întregului an: Filiala Bistrița a organizat o sesiune omagială, Filiala Vălenii de Munte a organizat un simpozion, Liceul *Spiru Haret* din Capitală, unde elevul *Grigore Moisil* a absolvit șef de promoție, a organizat două manifestări omagiale. La majoritatea acestora au participat doamnele *Viorica Moisil*, soția profesorului și *Ioana Moisil*, nepoata acestuia.

VIII. Începând cu anul 2006 o comisie formată din patru membri ai biroului S.S.:M.R., având ca președinte pe președintele Societății, acordă *Diploma de excelență a S.S.M.R.* În primul an au fost desemnați să primească această distincție: prof. univ. dr. *Petre Mocanu*, membru corespondent al Academiei (Cluj), prof. univ. dr. *Mirela Ștefănescu* (Constanța), prof. univ. dr. *Horia Banea* (Brașov), prof. univ. dr. *Al. Lupaș* (Sibiu), prof. *Laura Constantinescu* (Sibiu), prof. *Liliana Niculescu* (Craiova) și prof. *Gheorghe Szollosy* (Sighetu Marmăției). Diplomele au fost înmânate cu prilejul unor activități deosebite organizate în cadrul filialelor.

Pentru anul 2007 aceste distinctii vor fi acordate in primul trimestru al acestui an.

IX. Colaborarea SSMR cu firma *Softwin* a inceput in anul 2004 si s-a materializat prin realizarea unui produs de exceptie: *Gazeta Matematica 1895-2004-editia electronica*, produs care permite nu numai valorificarea superioara si rapida a uriasului fond de articole, probleme, note matematice etc. cuprins intre copertile revistei de-a lungul anilor., dar si cunoasterea in amanunt a factorilor care au stat la baza dezvoltarii invatamantului si cercetarii matematice din tara noastra.

Tot in colaborare cu firma mentionata a fost lansat si site-ul *www.gazetamatematica.net*, care popularizeaza multe dintre activitatile *Societatii*. In cadrul acestei colaborari, mentionam manifestarea „110 ani de aparitie neintrerupta a *Gazetei Matematice*”, organizata la Biblioteca Academiei Romane, sub inaltul patronaj al Presedintiei Romaniei si al Academiei Romane. Au fost prezenti academicieni, profesori, cercetatori, elevi si studenti. Cu acest prilej s-a conferit revistei *Gazeta Matematica* Ordinul *Meritul Cultural*, SSRM a acordat unui numar de 240 de colaboratori, de ieri si de azi, Diploma *110 ani de aparitie neintrerupta a Gazetei Matematice*,. a fost lansata, *Gazeta Matematica-editia electronica*.

X. In legatura cu problemele de patrimoniu ale *Societatii* – este vorba de imobilul din Calea Grivitei si cel din strada Rasuri (fosta casa a lui Ion Ionescu) - va informam ca numeroasele audiente la viceprimarul Capitalei, de cele mai multe ori insotiti de un avocat angajat special, nu s-au soldat cu rezultate notabile. Am fost amânati de la un termen de audienta la altul, sub pretextul completarii dosarului. Daca in primavara anului 2007 ni s-a promis restituirea parterului – apartamentele de la etajul I fiind deja vandute in mod abuziv de catre Romvial – la audienta din 21 noiembrie 2007 am constatat ca ne aflam in impasul de la inceput. E drept, intre timp se schimbasese viceprimarul... S-ar impune o actiune judecatoreasca in acest caz.

Nu s-a gasit inca o alternativa convenabila nici pentru imobilul din Rasuri, care, desi ne-a fost restituit, este plin de chiriasi.

XI. Prin disparitia redactorului Ilie Iliescu am pierdut un om de nadejde, care facea cu profesionalism corectura la ambele *Gazete*. Au fost cooptati in colectivele de redactie, prin concurs, domnii Radu Miculescu la *GM-A* si Ion Cicu la *GM-B*, care si-au preluat „din mers” atributiile. La *Bulletin Mathematique*... sarcina de a pregati revista pentru tipar si-a asumat-o domnul Catalin Gherghe, cu rezultate deosebite.

Sectorul cel mai descoperit in prezent este secretariatul, titularul postului plecand din luna octombrie 2007 in alt sector de activitate. Au aparut serioase probleme de comunicare, de sortare si distribuire a corespondentei, de multe alte elemente legate de structura postului.. De asemenea, probleme deosebite s-au ivit la expedierea coletelor cu reviste, datorita lipsei unui mijloc adecvat de transport, autoturismul *Societatii* fiind scos din uz din cauza starii avansate de uzura. Este necesara o remediere urgenta a acestor situatii prin hotarari energice si masuri corespunzatoare.

XII. Anul acesta ne propunem sa marcam centenarul Nicolae Teodorescu printr-o serie de activitati dedicate profesorului si savantului care a fost mai bine de un sfert de

veac presedintele *Societatii*. In perioada 15 septembrie 2009 – 15 aprilie 2010 vom aniversa 100 de ani de la infiintarea “Societatii *Gazeta Matematica*”, precursora SSMR. Si tot in anul 2009,alta aniversare: 50 de ani de la organizarea primei Olimpiade Internationale de Matematica, Brasov Romania. Sunt numai cateva enumerari.De buna seama, luarile dumneavoastra de cuvnt vor aduce acestui *Raport* completarile necesare si propuneri pentru alte activitati.

Nu vrem sa facem clasificari, dar se cuvine sa remarcam activitatile deosebite desfasurate in aceasta perioada de filialele Bistrita, Brasov, Constanta, Cluj, Craiova, Iasi, Ramnicu Sarat, Roman, Sibiu. Sa avem in vedere ca persoanele care au dovedit pricepere si disponibilitate pentru implicarea in activitatile prezentate sa faca parte din noile structri de conducere ale *Societatii*, care se vor alege astazi. Ne exprimam speranta ca veti face o alegere buna.

Biroul SSMR